

Байровия род.

Зурнаджийи има и в с. Яворница. На терен сме слушали и интервюирали Максуд Куртов (Мацето) и синовете му Исмаил и Неби Максудови Куртови – *майстор* и *глашник*, и тъпанджията Айдар Юсеинов Мутев. Твърди се, че в селото зурнаджийството се предава “само в една къща, по род”, така е и с тъпанджиите – по род от друга фамилия.

Има сведения за още няколко села със зурнаджийи по поречието на Струма: Санданските Вълково, Микрево и Джигурово, Петричките Коларово и Беласица, а най на север е Крупник, Симитлийско. От с. Вълково са зурнаджията Исмо (Исмаил, Лиско) и синовете му Азис и Исин, които свирят с тъпанджията Мурад. В Микрево свирят няколко зурнаджийи: братята Максуд и Альоша Ибчови Джамалови, най-старият Назмо, синът му Шеин, Шаренко (*демджия*) и тъпанджиите Пеле, Методи, Бисер.

Гоцеделчевско

В другия зурнаджийски център – гр. Гоце Делчев – днешната памет за стари зурнаджийи достига до поколението свирачи, родено през 20-те години на XX век. Като “основни ядра” на гоцеделчевската зурнаджийска традиция се сочат селата Дъбница и Хаджидимово. Знаят се зурнаджийските родове Зурнаджиеви, произхождащи от с. Дъбница и Рамаданови, произхождащи от гр. Хаджидимово. Според днешните наследници на Зурнаджиеви зурната е фамилен занаят и подобно на други занаятчийски фамилии в Гоце Делчев, като Тюмбелекчиеви, родът им носи името на музикалния инструмент – техен занаят. Разказват за працядо, който е учил брат си да свири и този брат станал “най-добрия зурнаджия в района за сички времена” – Ахмед Зурнаджиев. Все още свири синът му Сали Зурнаджиев. Музикантите Маджирови са наследници на Зурнаджиеви по майчина линия, а по бащина – на известния зурнаджия Алико. Наследници на рода Рамаданови с най-известен майстор зурнаджията Рамадан Алиев са неговите синове. Днес от рода свири внукът по майчина линия Мустафа Махмуд, *даулджия*.

За днешните гоцеделчевски зурнаджийи “най-старите музиканти”, с които са свирили, са Алиш и Амед. Става дума за Алиш Рамаданов Алиев и Ахмед Зурнаджиев, чиито записи на традиционен зурнаджийски репертоар от Гоцеделчевско, направени от Райна Кацарова през 50-те години на XX век, се съхраняват във Фоноархива на Института за изкуствознание. С тях тогава е свирил тъпанджията Настан Ковачов. Алиш Алиев и Ахмед Зурнаджиев са участвали като свирачи на зурна в игралните филми “Капитан Петко войвода” и “Мера според мера”. Ахмед Зурнаджиев е свирил в ДФА “Пирин” и за кратко в Неврокопския фолклорен ансамбъл. Пътувал е в чужбина – Италия, Турция. Според сина му Сали “40 години е бил най-прочутият музикант в Благоевградско”, след него излязъл Шеин Куртов от Петрич. Починал е през 2001 г.

През 60-те години на XX век проучвания на зурнаджийската традиция в района прави Иван Качулев. Според него зурнаджиите в гоцеделчевската махала “Комсала” тогава са 8 души. Негови информатори са зурнаджиите Назир Рамаданов (вероятно син на споменатия Рамадан Алиев), Асан Асанов Ковачев и Мустафа Салиев Шарачиев, както и тъпанджиите Руже Тефиков Мустафов и Мустафа Мустафов Кубалищелиев [АИМ, Инв. № 4757].

В началото на 90-те години на XX век от старите зурнаджийи продължава да свири Алиш Рамаданов Алиев, роден в Хаджидимово в средата на 20-те години, син на